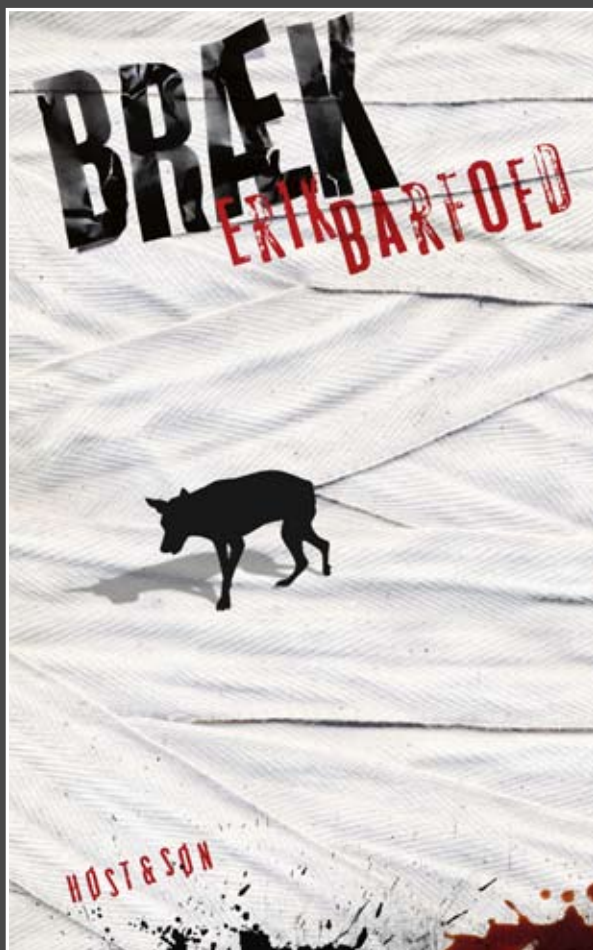

LITTERATUR**GUIDE**

Anne Burr og Maria Pedersen

Erik Barfoed

Bræk

Litteraturliste til Erik Barfoed: *Bræk*
© Anne Burr og Maria Pedersen
og Høst & Søn/ROSINANTE&CO, København 2012
1. udgave 2012
Omslagstegning: StoltzeDesign
Grafisk tilrettelæggelse: Christensen Grafisk

Høst & Søn er et forlag i ROSINANTE&CO
Købmagergade 62, 4. | Postboks 2252 | DK-1019 København K
www.rosinante-co.dk

Indhold

- 4 **Optakt til romananalyse**
- 4 Realisme – en genre? en undersøgelse?
- 6 Eksempler på opgaver til at reflektere over realisme som litterær genre:

- 7 **Før læsningen**
- 7 Eksempler på spørgsmål til omslaget:
- 9 Eksempler på spørgsmål til sidernes layout og opbygning:

- 9 **Under læsningen**

- 10 **Efter læsningen**
- 10 Pap-sjak
- 10 Romanens slutning
- 11 Mød forfatteren og hør om hans inspiration til at skrive romanen
- 14 Sproget
- 16 Litterære spor
- 17 Hunde
- 17 Familie
- 18 Hjem
- 19 Tema
- 20 Fortolkning
- 21 Vurdering
- 21 Perspektivering
- 22 Flere forslag til undervisningsforløb

OPTAKT TIL ROMANANALYSE

Som optakt til romanforløbet kan læreren holde et kort oplæg om begrebet realisme. Her er en kort gennemgang af begrebet – til inspiration.

»Realisme er ikke nogen Overbevisning, det er en Kunstform«
– Herman Bang i *Realisme og Realister*, 1879 –

Realisme – en genre? en undersøgelse?

Erik Barfoeds *Bræk* skriver sig ind i gruppen af realistiske ungdomsromaner¹, der foregår blandt marginaliserede unge, der lever på kanten af samfundet.

På trods af økonomisk nedtur i vores del af verden har de unge i dag aldrig været rigere eller haft flere muligheder for at vælge liv og identitet end, de har nu. Og (heldigvis) er Sjaks liv ikke et, de kender meget til – hverken fra egne eller venners erfaringer. Flere af de unge, vi har læst romanen med, har netop haft den kommentar til romanens rå miljø og Sjaks hårde liv: at romanens realisme omhandler en meget lille gruppe af unge i Danmark; og skal noget, der er realistisk ikke handle om os alle sammen?

Begrebet realisme kan være svært at få hold på, og en nærmere introduktion til betydningen og brugen af begrebet kan derfor være nødvendig for fantasygenerationens unge. Realisme bru-

¹ Bente Clods *Englekraft-trilogi*, *Supernova* af Anders Johansen, *Nordkraft* af Jakob Ejersbo, *Date med en engel* af Ronnie Andersen

ges i to betydninger: 1. Realistiske træk inden for litteraturen til alle tider. Det vil sige, i den betydning Aristoteles beskrev med sit begreb *Mimesis*, som er det græske ord for efterligning. Og netop fordi realisme i den mimetiske tradition ses som en efterligning – og ikke afspejling – af virkeligheden, er det vigtigt at pege på, at vores virkelighedsforståelse er en konstruktion, der ændrer sig historisk. F.eks. eksisterer det overnaturlige og det realistiske side om side i både det græske drama og i meget af Middelalderens kunst; simpelthen fordi gudernes eksistens i disse samfund var et faktum og ikke noget, der var overladt til den enkeltes tro og tvivl.

Særligt i den nordeuropæiske kunst betød seksualiseringen af samfundet efter reformationen en ændret opfattelse af virkeligheden. Hvilket bringer os til den anden betydning af begrebet realisme: 2. En litterær periode i den anden halvdel af det 19. århundrede, der inspirerede til andre retninger f.eks. nyrealisme, psykologisk realisme, social realisme og naturalisme. Realisterne havde til formål at give en sand og objektiv skildring af virkeligheden. Forfatteren skal være upartisk og blot objektivt registrere virkeligheden, så læseren selv kan danne sig en mening og forståelse. I sin yderste konsekvens kan teorien medføre en kaotisk og usammenhængende formidling af virkeligheden, men her lægger realisterne – med Edvard Brandes som fortaler – vægt på, at virkeligheden også skal formidles kunstnerisk. At forfatteren altså skal foretage kunstneriske valg i sin formidling af stoffet. Det stof, som realisterne i begyndelsen særligt undersøgte, var det, som tidligere ikke var blevet behandlet i kunsten: almindelige menneskers almindelige liv, de socialt undertrykte og tilværelsens skyggesider.

Efter 1970'ernes bombastiske socialrealisme og 80'ernes magiske realisme barslede 90'erne med et kuld forfattere, der bragte

mindelser om deres hundrede år gamle kolleger repræsenteret ved blandt andet Jan Sonnergård og Kim Fupz Aakeson. Stilen var registrerende, forfatteren var objektiv og stoffet var almindelige menneskers almindelige liv med en overvægt af tilværelsens skyggesider. Og det hele blev kunstnerisk formidlet. *Bræk* og de andre nævnte ungdomsromaner er alle skrevet i denne tradition. De sætter et spejl op foran virkeligheden, undersøger den og laver kunst. Skal man derfor besvare elevernes spørgen til, hvorfor en roman som *Bræk* ikke handler om ungdomsliv, som de er flest, må svaret være, at romanen netop ikke er ude på at efterligne virkeligheden, men snarere at undersøge den. Og dér, hvor man undersøger og undrer sig, er dér, hvor mennesker handler uovervejnet, ufornuftigt og som i Sjaks tilfælde dumt.

Litteratur

Realismens dialektik af Kim Toft Hansen i: Kulturkapellet – Tidsskrift for kunst- og kulturformidling 5/5 2010 (digitalt tidsskrift)

På realismens vinger – Et vue over realismen i ny dansk børnelitteratur af Line Beck Rasmussen 2007 (findes på nettet)

Gyldendals litteraturlleksikon red. Henning Harmer og Thomas Jørgensen, Gyldendal 1974

Eksempler på opgaver til at reflektere over realisme som litterær genre:

- ◆ Find eksempler på realistiske ungdomsromaner.
- ◆ Prøv at inddele dem i grupper alt efter den måde, de skriver om virkeligheden på: historiske romaner, hverdagsliv, kriminalitet, familieproblemer osv.

- ◆ Find eksempler på fantasyromaner.
- ◆ Find ligheder og forskelle mellem de to genrer.

Før læsningen

Inden eleverne går i gang med læsningen af *Bræk*, er det vigtigt at få aktiveret deres baggrundsviden. Hvad kender de til genren? Og i forlængelse heraf, hvad de forventer af *Bræk*?

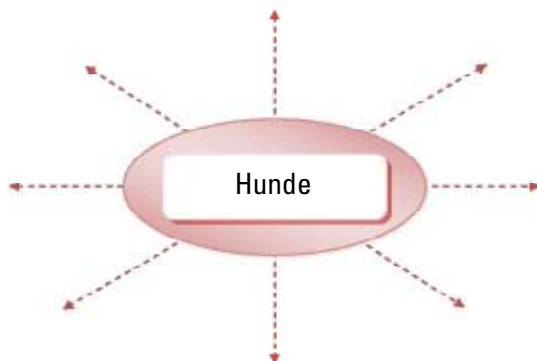
For at ansopre eleverne skal de således lægge ud med at undersøge bogen udenpå og indeni uden at læse noget. Giv eleverne et par minutter til at studere forsiden og bladre lidt i bogen. Spørg ind til, hvad de tror, den handler om ud fra dette første møde. Alle skal nedskrive deres tanker om romanen på baggrund af jeres billedsamtale.

Eksempler på spørgsmål til omslaget:

- ◆ Beskriv teksten på forsiden? Hvor befinder den sig? Hvordan ser den ud? Hvorfor? (titlen: asymmetrisk, krøllet, rodet, ved at falde af siden, er der faktisk nogen, der har kastet det op?)

Det er vigtigt at få talt om, at titel og forfatternavn er skrevet med forskellige typer. Forfatterens navn er skrevet med en anden farve og en anden teknik. Beskriv også dette. Hvad minder det dig om?

- ◆ Hvad betyder BRÆK? Slå det op i en nudansk ordbog², for at finde alle ordets betydninger.
- ◆ Tal om hunden og dens mulige betydning. Lav et mindmap, hvor der står hund i midten. Nedskriv alle dine associationer om hunde.

- ◆ Hvilke farver er forsiden holdt i? Hvad symboliserer farverne hver især? Hvorfor er det mon lige de tre farver, der er sat sammen?
- ◆ Hvad er baggrunden lavet af? Hvorfor ser den sådan ud? Og hvad betyder pletterne i bunden?

Eksempler på spørgsmål til sidernes layout og opbygning:

- ◆ Hvad bemærker I, når I bladrer bogen igennem?

Kom fx ind på længden af værket og kapitelinddelingerne, som ikke er markeret med rubrik/overskrift/tal – hvorfor er de ikke det? Der er meget direkte tale – hvad fortæller det os?

² ordnet.dk

Under læsningen

Mens eleverne læser bogen, skal de »skygge« Sjak.

De skal således notere sig, hvad Sjak foretager sig – beskrive hans handlinger. Derudover skal de notere sig, hvad Sjak tænker og føler i de forskellige situationer.

Sjaks handlinger:	Sjaks tanker og følelser:
- vågner på et hospital	- forvirret, omtumlet,
- kaster op på politidamen	- glæder sig over det, irriteret, brudstykker af alt der er gået galt tidligere

Efter læsningen

PAP-SJAK

Inden arbejdet med romanen går rigtigt i gang, skal eleverne lave et resumé af *Bræk*. I stedet for det klassiske resumé, skal de lave tre figurer af Sjak, der hver især indeholder de oplysninger, de indsamlede, mens de læste romanen.

Inddel eleverne i grupper af passende størrelse. Alle grupperne skal have tre store stykker pap/papir – gerne i hver sin farve.

På de tre ark skal eleverne tegne et omrids af Sjak.

- 1) Sjak, da vi møder ham på hospitalet.
- 2) Sjak som kriminel.
- 3) Sjak, tilbage på hospitalet med ønsket om at fælde Matthias.

I hovedet på Sjak skriver eleverne, hvad han tænker og føler, mens kroppen fyldes med beskrivelser af de konkrete handlinger.

ROMANENS SLUTNING

Romanen slutter meget åbent, og læseren sidder tilbage med spørgsmålet, om Sjak vil klare den. Umiddelbart ser chancerne ikke så gode ud for ham, men for første gang i romanen – og måske i Sjaks liv – vælger han at gøre noget godt, nemlig at redde Aslaks liv, også selvom det betyder, at han nu er på flugt. Helt symbolsk forlader læseren ham, da han løber ud i en rundkørsel.

Inden arbejdet med slutningen kan det være en god idé, at eleverne læser den højt for hinanden i grupper på 3-4 fra midt på side 150.

Eksempler på opgaver

- ◆ Hvorfor vælger Sjak at trække stikket til Aslaks respirator ud?
- ◆ Hvad tror I nu, der sker med Matthias?
- ◆ Hvilken vej løber Sjak?
- ◆ Kom med dit bud på, hvad der sker med Sjak efter, at han stikker af fra politiet. Du skal skrive 10-20 linjer.
- ◆ Læs jeres slutninger højt for hinanden i grupper på 3-4.

MØD FORFATTEREN OG HØR OM HANS INSPIRATION TIL AT SKRIVE ROMANEN

I det 10 minutter lange interview med forfatteren Erik Barfoed på TV Lorry den 25. oktober 2011 fortæller han, om hvor han fik inspiration fra til at skrive romanen *Bræk*. Barfoed var i 4 år domsmand i Østre Landsret, og her mødte han mange unge mennesker, der havde det til fælles, at de var havnet på den forkerte side af loven. Inspireret af disse møder, og især af et bestemt møde, skrev han historien om Sjak.

[video-link](#)

Eksempler på opgaver

Efter at have set interviewet med Erik Barfoed skal eleverne selv i gang med at lade sig inspirere af virkeligheden. Hav en stak aviser med (eller bed eleverne om at tage aviser med til timen), og lad dem finde en kort artikel, en notits eller en omtale, som kan danne udgangspunkt for et plot eller en bagsidetekst.

I plottet skitseres romanens hovedfortælling og det, der sætter handlingen i gang, f.eks.: *Efter et skænderi med sin mor, pakker den 14-årige Karina en taske med det mest nødvendige, hopper ud af sit vindue og tager det sidste tog til Jylland, hvor hun vist nok har en moster, som hun ikke har set i 8 år.*

I bagsideteksten skitseres romanens tema i et kort resumé, der ikke afslører romanens slutning, men som har til hensigt at vække læserens nysgerrighed og købelyst.

- ◆ Skriv et plot eller en bagsidetekst til en realistisk ungdomsroman, som tager udgangspunkt i en virkelig begivenhed.
- ◆ Læs jeres plot eller bagsidetekster op for hinanden i klassen.

En romanåbning – også kaldet anslaget – skal både sætte handlingen i gang, fange læseren og også ofte præsentere fortællingens temaer og motiver. Mange forfattere forsøger bevidst, at indeholde hele fortællingen i romanens åbning; også Erik Barfoed, der skrev sin romanåbning om 8 gange, før han følte, at romanen begyndte det helt rigtige sted og på den helt rigtige måde.

De fleste romaner begynder enten med en præsentation: *Det hele begyndte den dag, jeg blev 16 år og hele klassen sad hjemme i mine forældres stue og spiste pizza. Min lillesøster stod og gemte sig bag køkkendøren for at få et glimt af Ole, som var min bedste ven. Eller rettere, som jeg troede var min bedste ven.*

Eller in medias res: *Det havde jeg ikke troet om ham. Den falske snog der havde fået pizza, betalt af mine forældre, for bare 3 timer siden.*

Romanen *Bræk* åbner hverken in medias res eller med en præsentation. Den åbner med en mærkelig drøm, Sjak har om sig selv som hund, mens han ligger på hospitalet med et ordentligt hul i hovedet. Det er først to en halv side inde i romanen, læseren bliver hjulpet en smule, da politidamen forklarer Sjak,

at han tidligere på natten blev efterladt foran skadestuen uden nogen form for identifikation på sig.

Åbningen i *Bræk* er mere en prolog³, dvs. en begyndelse til romanen, der antyder de vigtigste temaer. Ofte er prologer et citat fra en anden tekst, der i koncentreret form omhandler noget, der senere er vigtigt i romanen. Sjaks drøm har næsten dette løsrevede citatpræg, selvom den er en del af romanens fiktion. På den måde forbereder den læseren på, at dette er et stykke litteratur, der kræver noget af sin læser. Sproget er ikke let tilgængeligt, der er mange symboler og læseren får ingen hjælp til at finde ud af, hvad eller hvem romanen handler om. Forvirringen hos både bogens karakter og læseren peger frem mod romanens eksistentielle tema, som det senere udspilles i en række meget realistiske situationer.

Den kontrakt, der indgås med læseren på bogens første sider, lover altså, at vi nok befinder os i et realistisk univers, men at fortællingen kan være både abrupt og usammenhængende, fordi fortællingens centrale personer ikke har overblik over den verden, de lever i.

I kommunikationsmodellen FORFATTER–TEKST–MODTAGER kan man sige, at forfatteren har fokus på teksten snarere end på læseren. Forfatterens og læserens fælles projekt bliver at undersøge teksten, frem for at forfatteren prøver at skrive det, som læseren gerne vil have. På den måde får forfatteren også tydeligt signaleret til læserne, hvilken rolle han forventer de »spiller«.

3 Eksempler her på findes i *Pigen der legede med ilden* af Stieg Larsson, *Ægte brøker* af Jesper Wung-Sung

Eksempler på opgaver

◆ Skriv 2 romanåbninger til jeres plot/bagsidetekst:

- 1) En åbning der begynder in medias res
- 2) En åbning der begynder med en præsentation

◆ Genlæs nu åbningen (helt frem til afsnittet side 6) og analyser den.

I kan fx komme ind på:

- Hvilken type åbning er det?
- Hvilken kontrakt indgår forfatteren med sin læser?
- Hvem er åbningens 'han'?
- Hvordan bliver hunde beskrevet i åbningen?
- Hvorfor beskriver Sjak sig selv som en hund?
- Find motiver i åbningen, som bliver gentaget i romanen.
- Hvordan bliver romanens tema præsenteret i romanen?

SPROGET

Lad eleverne finde replikker i teksten. Fx:

- Side 48 – Vi troede du var færdig. – En grøntsag. Der var vildt meget blod.
- Din mor bor kraftedme fedt. Det skider jeg på. – Skal vi fyre noget musik af!
 - Min mor har kun lortemusik.
 - Vi er nødt til at tage tilbage snart. Hvis vi kommer for sent, bliver vi smidt ud.
 - Gu gør vi ej.
 - For fuck's sake. Nu er vi lige kommet ind på det her luksussted.

- Side 53 – De har deres verden, og vi har vores.
- Måske jeg skulle holde en pause.
 - En hvad?
 - Hvis han nu vågner. Hvad hvis han genkender mig?
 - Tror du han vågner?

Lad eleverne finde passager, hvor fortælleren beskriver, hvad Sjak ser/oplever. Fx:

Side 12 Han vågnede i mørke. Et enkelt natlys, der var skruet helt ned, kastede sit blege lys ud over hospitalsstuen. Støvbolden lå stadig i nøjagtig sammen stilling som før – på ryggen med armene ud ned langs siden og med slanger overalt. Det blege lys fik bandagen til at se ud som om den var falmet og dækket af skidt i et snørklet, tefarvet kamouflagemønster. Drengens hud var mørkebrun og pergamentagtig, kvinderne indfaldne.

Side 67 Der var stille som graven derinde, som om huset holdt vejret, som om tiden stod stille, som om dem der boede der, havde forladt det og aldrig ville komme tilbage. De holdt vejret og krummede sig uvilkårligt sammen, som om det gjorde nogen forskel. I krumbøjet tilstand svævede de ud i køkkenet. Morgenbordet stod der stadig.

- ◆ Beskriv forskellen på sproget i replikkerne og resten af teksten. Kig eksempelvis nærmere på ordklasser, lix, slang osv.
- ◆ Hvad betyder det for bogen, at der er forskel på replikkerne og fortællerens sprog?

- ◆ Er der også forskel på det, de to forskellige stemmer siger? Er det to sider af Sjak? Eller af romanen?

LITTERÆRE SPOR

Når eleverne skal arbejde med litterære tekster, er det selvfølgelig en balancegang mellem på den ene side at lære og vise dem, hvordan tekstarbejdet foregår og på den anden side ikke at lave et facithæfte. En god indgangsvinkel kan være at bede eleverne tage fat om det i teksten, der irriterer dem, det de ikke forstår, og som de synes er uforståeligt, overflødigt eller provokerende. Det er ofte fra det sted i teksten, analyse- og fortolkningsarbejdet kan udgå fra.

Så fremfor at finde motiver og ledemotiver i teksten skal de finde litterære spor: altså notere det, som springer i øjnene, f.eks. symboler, handlinger eller ord der gentages, særlige fortælle måder, personer der er modsætninger eller dobbeltgængere.⁴

Vi har valgt at koncentrere os om de tre litterære spor **Hunde**, **Familie** og **Hjem** i romanen, der alle bliver fortalt og gentaget i mange forskellige sammenhænge og betydninger. Alle lægger de som ledemotiver op til romanens tema, om at træffe de rette valg og finde ud af, hvem man er og ikke mindst, hvem man gerne vil være.

⁴ Se også *Den realistiske ungdomsroman* af Ingelise Moos & Karen Vilhelmsen, Gyldendal 2006

HUNDE

Eksempler på opgaver

- ◆ Find alle de steder i romanen, hvor der optræder hunde. Skriv sidehenvisninger: s. 5-6, s. 11, ...
- ◆ Lav en fælles opsamling i klassen, hvor I dels sammenligner jeres sidehenvisninger og dels hører alle *hunde-beskrivelserne* igen.
- ◆ Find det mindmap om hunde frem, som I lavede, før I læste romanen.
- ◆ Lav en sammenligning af jeres eget hunde-mindmap og bogens *hunde-beskrivelser*.
- ◆ Der er ingen tvivl om, at hunde betyder noget særligt for Sjak. Beskriv (med udgangspunkt i sammenligningen) den dobbelthed hundene rummer.
- ◆ Hvorfor rummer de denne dobbelthed?

FAMILIE

Eksempler på opgaver

Klassen skal inddeles i »familier«:

- Sjaks mor
 - Ågaarden
 - Matthias bande
 - Huset hvor Sjak slår en hund ihjel
 - John og Argos
 - Sjaks drøm/ønsker
-
- ◆ Hver »familie« skal laves som »påklædningsdukke«, så der er en dukke pr. familiemedlem – så hele familien bliver

præsenteret. Husk I skal koncentrere jer om menneskerne (omgivelserne komme først i næste opgave).

I kan selv klæde jer ud som familien og få taget nogle illustrative billeder, eller I kan finde billeder på nettet, der stemmer overens med, hvordan I forestiller jer, personerne ser ud.

- ◆ Ud over en dukke pr. familiemedlem, skal I også nedskrive familiens indbyrdes relationer (eksempelvis gennem titler: mor, bandeleder osv).
- ◆ I skal også beskrive familiens værdier og drømme. I må gerne bruge tale- og tankebobler.
- ◆ Afslutningsvis skal I fremlægge for hinanden

HJEM

Eksempler på opgaver

I denne opgave skal I beskrive de fysiske rammer i de forskellige hjem.

- ◆ Lav den kulisse, der passer til jeres dukker. Hvis I fx har lavet dukker til Ågaarden, skal I nu lave en fotocollage af, hvordan I tror, der ser ud.

Igen kan man overveje, om man selv vil tage billederne, eller om man vil finde nogen på nettet. Det kan være en fordel at klippe forskellige billeder sammen (photoshop eller med saks og lim).

- ◆ Alternativt kan man lave en skriftlig beskrivelse af de fysiske rammer – eksempelvis udformet som en boligannonce.
- ◆ Afslutningsvis skal I fremlægge for hinanden
- ◆ Opsamling: Tal om, hvordan Sjak agerer i de forskellige hjem. Er der nogen steder, han føler sig hjemme? Hvorfor/hvorfor ikke? Hvad er Sjaks forhold til det at have et hjem? Finder Sjak hjem? Hvorfor/hvorfor ikke?

TEMA

At finde sin identitet og at træffe de rigtige, men svære valg er de temaer, der står stærkest i denne ungdomsroman.

Bræk har med udgangspunkt i virkelige hændelser undersøgt, hvorfor Sjak har valgt at være i Mathias' kriminelle bande, har valgt at adlyde ham, men til sidst også vælger at bryde med banden og Mathias – selvom det nok ikke vil gøre livet lettere for Sjak. Sjaks liv og færdene kan kun de færreste unge genkende, men hans tvivl og det, at han bliver nødt til at finde ud af, hvem han er, og hvor hans grænser går, kan de fleste unge genkende fra deres eget mere beskyttede og trygge liv.

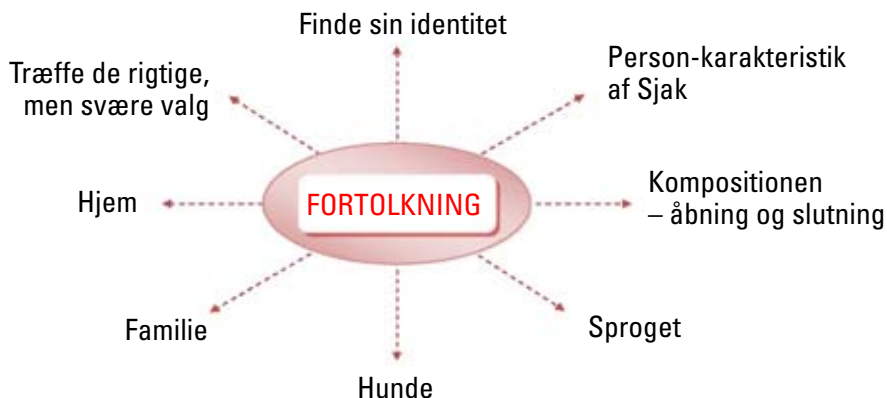
Eksempler på opgaver

- ◆ Inddel klassen i tre grupper.
- ◆ Den første gruppe skal argumentere for, at bogens største og vigtigste tema er **at træffe de rigtige, men svære valg**.
- ◆ Den anden gruppe skal argumentere for, at bogens største og vigtigste tema er **at finde sin identitet**.
- ◆ Begge grupper skal finde så mange gode argumenter, de kan. Husk at det kan være en fordel at finde belæg for sine påstande (konkrete eksempler) i bogen.
- ◆ Den tredje gruppe skal vurdere de to gruppers argumenter. For at være godt klædt på til dette svære job, skal de selvfølgelig sætte sig godt ind i begge temaer, ligesom de også skal finde andre temaer i bogen.
- ◆ Opsamling: Vurderingsgruppen samler op på de vigtigste pointer og kommer med bud på andre vigtige temaer i bogen.

FORTOLKNING

Efter eleverne har fordybet sig i forskellige dele af analysen af *Bræk*, skal de nu samle trådene op i en fortolkning af værket. Her er det **vigtigt at tage udgangspunkt i elevernes læsning af romanen**. Det kan være nødvendigt at minde dem om, at det ikke er et vurderingsspørgsmål.

Lav et fælles mindmap, der kan være med til at fastholde de forskellige pointer, eleverne er kommet frem til i løbet af analysen. Med udgangspunkt heri kan eleverne enten individuelt eller i fællesskab prøve at formulere, hvad de mener, romanen vil. De skal huske at forklare, hvordan de er kommet frem til netop det?

VURDERING

Eleverne har nu arbejdet med forskellige dele og aspekter af *Bræk*. Deres første oplevelse med og mening om romanen, er nok svær at genkalde. Måske har de skiftet mening undervejs, måske er de blevet bekræftet i deres første indtryk? Nu skal de sætte ord og begrundelser på deres egen oplevelse med og mening om romanen.

Eksempler på opgaver

- ◆ Lave en anmeldelse af *Bræk*
- ◆ Det skal være en mundtlig anmeldelse som filmes (på mobilen eller et kamera – kvaliteten er ikke så vigtig).
- ◆ Inddel klassen i 5 grupper. Hver gruppe tildeles et tv-program, som deres anmeldelse skal indgå i. eksempler på tv-programmer: Talkshowet, Troldspejlet, Smagsdommerne, Boogie Listen, Filmmagasinet ...

Anmeldelsen skal indeholde:

- Udvælg to områder I vil vurdere, eksempelvis sproget og den åbne slutning. Find flere begrundelser for, hvorfor I synes, som I gør (kom gerne med eksempler fra romanen).
- Afslutningsvis kan I komme med en samlet vurdering af bogen, som afrundes med, at I tildeler romanen stjerner.

PERSPEKTIVERING

Det er vigtigt at være konkret, når man laver en perspektivering. Det kan derfor være en fordel at uddele nogle fokusområder, der skal perspektiveres ud fra. Her er det oplagt at tage fat i noget af det, der interesserede eleverne i analysearbejdet.

Eksempler på opgaver

- ◆ Lav et fælles mindmap på tavlen, hvor I skriver det, I synes var det mest interessante i analysen.
- ◆ Med udgangspunkt i jeres fælles mindmap skal I udvælge de 5-6 bedste ord – som så bliver jeres fokusområder i perspektiveringen.

FLERE FORSLAG TIL UNDERVISNINGSFORLØB

Unge og kriminalitet: I DR's arkiv findes flere gode dokumentarudsendelser, der kan bruges i et videre arbejde med emnet unge og kriminalitet. F.eks. *Kasper – mellem frihed og fængsel* fra november 2010.

Realisme før og nu: læs noveller af Herman Bang, Pontoppidan og Andersen Nexø før læsning af *Bræk*.

Eksistentialisme: Både Janne Tellers *Intet* og noveller af Peter Seeberg vil kunne læses sammen med *Bræk* med fokus på eksistentialisme.

Den sociale arv: *Når rent tøj dufter af paradys ...* Dokumentar på DR2, 8. november 2011. Interview med tre mønsterbrydere, bl.a Børnerådets formand Lisbeth Zornig Andersen

Følg med om nyt inden for børnelitteraturen på vores blog:
laerervaerelset.dk

